

Asia: VN/8757/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Hallituksen esityksen keskeiset ehdotukset

-

2) Hallituksen esityksen vaikutukset

-

3) Kommentit lakiehdotuksiin ja niiden perusteluihin

MTK kiinnittää huomiota, että lausunnoissaan (MmVL 5/2017 vp ja MmVL 10/2018 vp) maa- ja metsätalousvaliokunta katsoi, että ruuantuotannon kanssa kilpailemattomia biomassoja käytettäessä ei tule asettaa lainkaan tuotantokattoja vasta kehityksensä alussa olevalle toiminnalle - kuten Suomessa biokaasun tuotannolle.

Jakeluelvoitelainsäädännöllä toimeenpannaan paitsi Uusiutuvan energian direktiivin ja Marinin hallitusohjelman tavoitteet, myös se toteutuuko MmVL tahtotila edellä mainitussa asiassa. MTK:n näkemyksen mukaan kaikkien kolmen toteuttaminen jakeluelvoitelainsäädännössä on mahdollista siten, että biokaasun tuotanto voi Suomessa kehittyä.

Käytännössä asia kulminoituu erilaisten nurmien määrittelyyn jakeluelvoitelainsäädännön soveltamisessa. MTK:n näkemyksen mukaan viherlannoitusnurmen, suojavyöhykekasvillisuuden, viljelyn aluskasvin seoksen, pilaantuneiden rehujen ja nurmien, jotka eivät kelpaa eläinrehuksi käsittely on selkeää. Ne on Energiaviraston hyväksymissä kestävyysjärjestelmissä katsottu tähteiksi ja jätteiksi: (<https://energiavirasto.fi/biomassojen-ja-biopolttoaineiden-kestavyys>). MTK esittää, että tämä todettaisiin jakeluelvoitelain soveltamisen selkeyttämiseksi lain perusteluissa.

Käytännön maataloustoiminnan kannalta keskeinen syöte on kuitenkin normaali säilörehunurmi, jota kasvatetaan eri biologisista lajikkeista. MTK:n näkemyksen mukaan nämä nurmilajikkeet, jotka eivät sellaisenaan tule tähteiksi ja jätteiksi määritellyiksi, ovat liitteen A mukaisia tärkkelyspitoisuudeltaan alhaisia heinämäisiä energiakasveja.

Määritelmällisesti ne on tärkeää erottaa Uusiutuvan energian direktiivissä määritellystä ravinto ja rehuksavista, koska mikään nurmilajike ei ole paljon tärkkelystä sisältävä viljelykasvi eikä sokeri- tai öljykasvi. Uusiutuvan energian direktiivin 2 artiklan toisen alakohdan 39 alakohdan mukaisesti paljon tärkkelystä sisältävillä viljelykasveilla tarkoitetaan viljakasveja, riippumatta siitä, käytetäänkö vain jyvät vai koko kasvi kuten rehumaissi, mukulakasveja ja juurikasveja, kuten peruna, maa-artisokka, bataatti, maniokki ja jamssi, ja varsimukulakasveja, kuten taaro ja kaakaotaaro. Mukula ja juurikasvien muiden kuin syötäväksi kelpaavien osien käyttäminen on mahdollista. Sivulause ”riippumatta siitä, käytetäänkö vain jyvät vai koko kasvi”, koskee vain viljakasveja, kuten rehumaissia. Käytettäessä liitteen A mukaisia tärkkelyspitoisuudeltaan alhaisia heinämäisiä energiakasveja biokaasun tuotantoon on viljelyn päästöt huomioitava kestävyyskriteerien laskennassa. MTK:n näkemyksen mukaan jakeluvelvoitelain soveltamista ja valvontaa selkeyttäisi, että koko yllä mainittu todettaisiin lain perusteluissa ja huomioitaisiin se, että tähteillä, jätteillä ja liitteen A mukaisilla raaka-aineilla, kuten tärkkelyspitoisuudeltaan alhaisilla heinämäisillä energiakasveilla voidaan täyttää jakeluvelvoitelain lisävelvoitteita. Tämä ei nyt käy esille pykälästä 5 eikä perusteluista.

Näin ollen Uusiutuvan energian direktiivin 26 artiklan kohdan 1 tai kohdan 2 mukaisia rajoitteita tai Suomen oloissa 2% kattoa ei sovellettaisi yllämainittuja tärkkelyspitoisuudeltaan alhaisilla heinämäisillä energiakasveja biokaasun tai muiden kehittyneiden biopolttoaineiden raaka-aineena käytettäessä. Tämä on MTK:n näkemyksen mukaan täysin hyväksyttävä ja direktiivin mukainen menettely, koska direktiivi sallii jäsenvaltiolle erottaa toisistaan erityyppiset ravinto- ja rehuksavipohjaiset biopolttoaineet, bionesteeet ja biomassapolttoaineet ottaen huomioon parhaan saatavilla olevan tieteellisen näytön epäsuorasta maankäytön muutoksesta aiheutuvista vaikutuksista. Suomessa ei ole lainkaan realistista olettaa, että biokaasun tuotanto laajetessaankaan voisi aiheuttaa epäsuoraa maankäytön muutosta metsästä pelloksi. Metsien raivaamisessa pelloksi biokaasun tuotantoa varten ei olisi mitään taloudellista järkeä. On huomion arvoista ja mm. Kansallisen biokaasuohjelman laatimisen yhteydessä tunnistettua, että biokaasun tuotantoa on erittäin vaikeaa saada kannattavaksi edes olemassa olevista jäte-, tähde-, tai muista raaka-aineresursseista.

Vastaava käytettävän raaka-ainepohjan vaikutus tulisi näkyä myös Polttoaineverolain 4§ soveltamisessa, koska mitä kestävyyslaissa taikka sen nojalla säädetään tai määrätään jätteistä, tähteistä, syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksestä tai lignoselluloosasta, on noudatettava sovellettaessa verotaulukkoa T-lyhenteellä merkittyihin tuoteryhmiin.

Huomion arvoista on, että MTK:n esitykset noudattaisivat teknologianeutraalia tapaa toteuttaa jakeluvelvoite erilaisten biopoltonesteiden ja biokaasujen välillä. Ellei esityksiä huomioida on ilmeistä, ettei teknologianeutraliteetti näiden välillä säädöksissä toteudu. Tämä taas olisi suoraan

vastaan jakeluvelvoitelainsäädännön tavoitetta toteuttaa liikenteen päästövähennykset kustannustehokkaasti ja teknologianeutraalisti.

MTK:n näkemyksen mukaan olisi harkitseminen arvoista tulisiko vastaavat raaka-ainepohjaa koskevat tarkennukset toteuttaa myös lain biopolttoöljyn käytön edistämisestä puolella, kun sovelletaan Uusiutuvan energian direktiivin 26 artiklan 1 mukaisia rajoitteita. Nyky-ymmärryksen mukaan erilaisten nurmien merkitys raaka-ainepohjana ei ole biopolttoöljyn valmistuksessa lainkaan niin kiinnostavaa kuin biokaasun valmistuksessa. Siten asialla lienee hyvin vähäinen merkitys lain biopolttoöljyn käytön edistämisestä puolella. MTK kuitenkin arvioi, että mikäli biokaasulla voi täyttää lain biopolttoöljyn käytön edistämisestä velvoitteita, olisi täsmennyksillä jakelijoiden valinnan mahdollisuuksien kannalta selvästi merkitystä.

4) Muut kommentit esitykseen

-

Anssi Kainulainen
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK) ry